

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného **J. V.** pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 24. februára 2015 v Bratislave o sťažnosti obvineného J. V. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 30. januára 2015, sp. zn. 1 Tp 2/2015, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného J. V. **sa z a m i e t a .**

Podľa 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. písomný sľub obvineného J. V. **sa n e p r i j í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 30. januára 2015, sp. zn. 1 T 2/2015, podľa § 79 ods. 3 Tr. por., zamietol žiadosť obvineného J. V. o prepustenie z väzby na slobodu, podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a neprijal návrh obvineného na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a dohľad neuložil.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť obvinený J. V., ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu nasledovne:

a/ nestotožnil sa s názorom, že povolenie pobytu pre manželku ešte neznamená, že tu aj žije a že predmetné povolenie neznamená, že na Slovensku sa bude zdržiavať aj on - obvinený, a že aj pre skutočný výkon práce E. V. v Budapešti nie je reálny dôvod, aby sa rodina obvineného dlhodobo zdržiavala na Slovensku v prenajatom byte (ktorého nájom o. i. nie je viazaný na jeho osobu), pretože tak ako opakovane uvádzal, práve vytvorenie bytového a rodinného zázemia jeho rodiny v Bratislave je skutočné a nie je iluzórne. V tomto smere nemá možnosť viac deklarovať svoj úprimný úmysel, že v prípade prepustenia na slobodu sa bude zdržiavať v Bratislave resp. v SR. Opakovane uviedol,

že nejde len o slovné argumenty, ale reálne postupné vytvorenie rodinného, osobného a pracovného pobytu na území SR a zázemie jeho rodiny na území SR.

b/ nemôže byť vyhodnotené v jeho neprospech to, že v minulosti z obavy - pred ohrozením jeho rodiny migroval, menil miesta pobytu a pod. lebo ním tvrdené skutočnosti v tomto smere sú pravdivé a verifikovateľné viacerými dôkazmi. To patrične a opakovane vysvetlil a naďalej uvádza, že záver o tom, že ho nebolo možné zadržať ani predviesť za účelom vykonania trestného konania, keďže sa dlhodobo nezdržoval na ním uvedenej adrese nie je podľa neho objektívne preukázaný a nedáva to samo o sebe obavu, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu. Dnes je situácia iná, sám má záujem na vyšetrení všetkých skutkových okolností posudzovaného prípadu a vie, že bez jeho osobnej účasti na vyšetrovacích úkonoch by jeho neúčast' bola jemu na ťarchu a zhoršila by jeho obhajobu.

c/ pokiaľ súd vyslovil záver, že v jeho prípade nedošlo k žiadnym skutočným zmenám, nenastali žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by zmenili alebo zmenšili hrozbu z obavy jeho úteku, z jeho prípadného skrývania sa pred policajnými orgánmi s týmto taktiež nesúhlasí, lebo je preukázané, že v dôsledku ochorenia matky jeho maloletých detí sú tieto v ohrození, že nebude zabezpečená riadna rodinná výchova a starostlivosť, čo je celkom prirodzeným indikátorom toho, že nemôže a nesmie utiecť.

Vo svojich podaniach uvádzal, že podľa neho nie sú preukázané kvalifikované poznatky o naplnení hrozby úteku, ktoré možno klasifikovať ako konanie spojené s aktívnou činnosťou obvineného utajiť identitu, používať inú identitu, používať režim maskovaných a zástupných individuálnych konaní, prerušiť akýkoľvek kontakt s rodinou a pod. Útekovým dôvodom väzby preto nemôže byť len jeho predchádzajúci pobyt na území iného štátu než Slovenskej republiky a nepostačuje určitá dôkazná situácia (ktorá sa môže zmeniť vykonaním ďalšieho dokazovania) na preukázanie konkrétnych skutočností o jeho snahe alebo zámere utiecť. V jeho prípade možno konštatovať, že tu absentujú takéto skutočnosti a zámer), čo nedáva potrebu ďalšieho trvania jeho väzby, a to aj vzhľadom na význam osobnej slobody jedinca ako jedného zo základov demokratickej spoločnosti a inštitútu väzby ako výnimočného zaisťovacieho opatrenia (Nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 38/01 z 11. októbra 2001).

Z týchto dôvodov navrhol, aby na základe jeho doterajších vyjadrení k otázke jeho väzby, prednesených sťažnostných námietok Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave

preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažnosť smeruje a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a postupom podľa § 194 ods. 1, písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 1 Tp 2/2015, zo dňa 30. januára 2015 a sám rozhodol vo veci tak, že ho prepustí na slobodu resp. alternatívne navrhol, nech rozhodne o nahradení jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. so stanovením primeraných povinností a obmedzení obvineného podľa § 82 ods. 1 písm. a) až i) Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) rozhodujúc o podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť obvineného J. V. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len ŠTS) z 30. januára 2015, sp. zn. 1 Tp 2/2015, nie je dôvodná.

Obvinený J. V. je trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 12. augusta 2011 v čase okolo 21.00 hod. v Bratislave na B. na vonkajšej terase kaviarne K., nachádzajúcej sa pod obytným komplexom Tri veže, úmyselne usmrtil poškodeného V. G., nar. X. v P., K., naposledy bytom Č., B., Č., a to tým spôsobom, že po vystúpení z vozidla taxi prikročil k jednému zo stolov na uvedenej terase, pri ktorom sedel poškodený a po opakovanom oslovení krstným menom poškodeného „V.“ vystrelil doposiaľ nezistenou zbraňou na poškodeného, ktorému spôsobil tri strelné poranenia do oblasti hrudníka a jedno strelné poranenie do bočnej plochy brucha vpravo, pričom bezprostrednou príčinou smrti bol šok z krvácania a úrazu v dôsledku vonkajších a vnútorných krvácaní pri strelných poraneniach vnútrohrudníkových a vnútrobrušných orgánov po napadnutí krátkou strelnou zbraňou.

Obvinený J. V. bol vzatý do väzby uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo 14. júna 2014, sp. zn. BB - 4 T 19/2013, s tým, že táto začala plynúť od 13. júna 2014.

Na obvineného J. V. bola podaná obžaloba pre vyššie uvedený skutok

10. mája 2013.

Uznesením, sp. zn. BB-4T/19/2013, zo 6. novembra 2014 senát Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tost 42/2014, z 3. decembra 2014 odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi. Vec sa nachádza v prípravnom konaní.

Naposledy Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. BB-4T/19/2013, z 3. októbra 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tost 36/2014, z 16. októbra 2014 konštatoval, že u obvineného sú dané dôvody útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. založené najmä na zisteniach, že obvinený nemá na území Slovenskej republiky stále bydlisko, nemá na území Slovenskej republiky žiadne rodinné a pracovné väzby, často menil pobyt v rámci Európy, bol zadržaný s falošnými dokladmi a hrozí v prípade uznania viny uloženie vysokého trestu.

Z uvedeného vyplýva, že formálne i materiálne dôvody väzby podľa § 71 ods. 1, písm. a) Tr. por. sú u obvineného dané.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku okrem iného súd je povinný skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí

bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného poriadku väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Z výpovede samotného obvineného i z predloženého spisu vyplynulo, že po skutku, ktorý je obvinenému kladený za vinu tento odišiel zo Slovenska. Dlhšiu dobu sa zdržiaval aj na území Kosova, kde sa mal dozvedieť od polície, že je hľadaný na Slovensku policajnými orgánmi. Napriek tomu, že v minulosti nemal problém s pohybovaním sa i ubytovaním v rôznych krajinách Európy pod rôznymi identitami a preukazujúc sa falšovanými dokladmi, neprihlásil sa policajným orgánom na Slovensku. Na druhej strane, počas dlhodobého pobytu v Kosove, nemal problém vycestovať do Slovinska, kde mal páchať trestnú činnosť, za ktorú mal byť už i odsúdený. Na území tohto štátu bol i zadržaný a neskôr vydaný na základe európskeho zatýkacieho rozkazu slovenským orgánom činným v trestnom konaní a súdom.

Ak obvinený predkladá spoločne so žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu i potvrdenie o nájme bytu pre manželku a syna, ak opakovane poukazuje na povolenie manželky na trvalý pobyt na Slovensku, ktorý jej bol povolený pred tým, než začala s obvineným spoločne žiť, tieto skutočnosti a tvrdenia o nich nie sú dostatočné na rozptýlenie obáv súdu, že by obvinený mohol ujsť a skrývať sa pred trestným stíhaním. Vychádza pritom najmä z úvahy, že prenajatie bytu, ani trvalý pobyt manželky nezaručuje zotrvanie obvineného, po prepustení z väzby, na Slovensku. Rovnako jeho obavy o osud detí z prvého manželstva, ktorých matka sa vo vážnom zdravotnom stave nachádza vo Švajčiarsku a hrozí, že o deti sa nebude mať kto postarať, nevyvracajú sami osebe a bezo zvyšku, že by obvinený, po prepustení z väzby neušiel a venoval sa výlučne svojej rodine a deťom a neodišiel zo Slovenska. Vzhľadom na správanie sa obvineného pred spáchaním skutku, ktorý je obvinenému kladený za vinu, je možné domnievať sa opak, že obvinený, práve pre tieto dôvody môže mať zámienku nezotrvať na území Slovenska.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov sťažnosť obvineného J. V. ako nedôvodnú zamietol osvojujúc si dôvody uvedené v napadnutom uznesení, nezistiac ich nesprávnosť, či dokonca nezákonnosť.

Toto rozhodnutie sa vzťahuje i na úvahy súdu prvého stupňa o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a nerozhodovaní o písomnom sľube obvineného, ktoré si najvyšší súd osvojil.

Ani najvyšší súd sa nedomnieva, že by bolo možné nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože taký dohľad nedáva záruku úplného zabezpečenia prítomnosti obvineného pri úkonoch trestného konania a o písomnom sľube obvineného založenom v spise už bolo v minulosti právoplatne rozhodnuté.

Pokiaľ obvinený J. V. predložil 23. februára 2015 priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky písomný sľub, v ktorom uviedol že sa nedopustí trestnej činnosti, povedie riadny život, splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu budú uložené a tiež, že sa dostaví na každé predvolanie orgánov činných v trestnom konaní, nepokúsi sa o útek, nebude sa vyhýbať trestnému stíhaniu a predvolaniam a nebude sa skrývať ani nijako zatajovať a za to všetko ručí doživotným trestom, tak v ustanovení § 80 ods. 2, veta tretia Tr. por. sa uvádza, že ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

V prerokúvanom prípade žiadne výnimočné okolnosti prípadu najvyšší súd nezistil.

Z týchto dôvodov najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. februára 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Libuša Jánošíková